

Jaarverslag 2016

DE NEDERLANDSE ORDE VAN BELASTINGADVISEURS |

waarin opgenomen het jaarverslag van de Stichting Opleiding Belastingadviseurs

Van de voorzitter

In 2016 was de NOB duidelijk zichtbaar voor de buitenwereld. De Kerngroep Nederland Investeringsland mengde zich onvermoeibaar in de discussies over belastingontwijking en ons fiscale vestigingsklimaat, de Commissie Wetsvoorstellen leverde als vanouds scherpe commentaren op de fiscale plannen van onze wetgever (en nu ook op die van de Europese Commissie) en de Kerngroep Rechtszekerheid en Rechtsbescherming vestigde de aandacht op de rechtspositie van belastingplichtigen die door een aantal ontwikkelingen flink onder druk is komen te staan. Alles bij elkaar gaven die activiteiten ruimschoots vorm aan 'het maatschappelijk engagement' van de NOB.

Dialogoog

Minder zichtbaar, maar minstens zo relevant was de lange reeks gesprekken die NOB-delegaties voerden met vele partijen op het fiscale speelveld: de fiscus, Kamerleden, vertegenwoordigers van het Europees Parlement, bestuurders van NGO's, directies van financiële instellingen en vertegenwoordigers van de kwaliteitspers. Zonder uitzondering waren dat constructieve dialogen, waarin we de motieven en de belangen van de NOB konden verduidelijken en ook geregeld bestaande vooroordelen geheel of gedeeltelijk hebben kunnen wegnemen ('Ja, inderdaad, de NOB is niet tegen het bestrijden van belastingontwijking'). Onjuiste beeldvorming corrigeren is belangrijk, maar vraagt veel tijd, aandacht en geduld.

Rechtsbescherming

In 2016 is onze aandacht voor het thema 'Fiscale rechtsbescherming' onverminderd groot gebleven. Dat is nodig, want de rechtspositie van de belastingplichtige wordt door een aantal ontwikkelingen bedreigd: onder meer de almaar toenemende complexiteit van de wetgeving en de werkdruk en kwaliteit bij de Belastingdienst. De NOB maakt zich expliciet sterk voor de rechtsbescherming van de belastingbetaler. We hebben in 2016 de Nederlandstalige versie gepubliceerd van het Model Taxpayer Charter, opgesteld door de CFE en twee andere organisaties van belastingadviseurs. 'Rechtsbescherming' was ook een van de thema's van ons jaarcongres in juni. Daarnaast zijn we in een gevorderd stadium van overleg over de instelling van een Nederlandse universitaire leerstoel 'Fiscale rechtsbescherming'. Ook doen we met een eigen NOB-team onderzoek naar de knelpunten in de rechtspositie van de belastingbetaler.

Speerpunten

Zoals elk jaar had ook 2016 de nodige *business as usual*. Belangrijkste richtpunt daarbij zijn de speerpunten uit onze strategie als beroepsorganisatie. In de eerste plaats willen we de leden zoveel mogelijk toegevoegde waarde bieden. Dat komt bijvoorbeeld tot uiting in de klankbordgroepen die we hebben opgezet voor de kleine en middelgrote kantoren: die voorzien het bestuur van relevante informatie over de ontwikkelingen in hun sector. Daarnaast zijn er de Beroepsopleiding Belastingadviseurs, de Permanente Educatie, de specialistensecties en de commissies die zich bezighouden met de nationale en internationale fiscale wetgeving en met alle zaken die de beroepsbeoefening raken. En natuurlijk de Kerngroepen Nederland Investeringsland en Rechtszekerheid en Rechtsbescherming. Belangrijk is ook dat we de leden over al die activiteiten goed willen informeren; daarvoor dienen onder meer de website en de nieuwsbrieven. Bij al onze inspanningen kunnen we rekenen op de – vaak langdurige – inzet van een kern van een kleine vierhonderd leden.

Maatschappelijk engagement

Het tweede speerpunt noemde ik al: deelnemen aan de maatschappelijke discussies die het vak raken. Denk aan het vestigingsklimaat, horizontaal toezicht, initiatieven om de fiscale wetgeving te vereenvoudigen, rechtsbescherming en fiscale ethiek. Uitgangspunt daarbij is om invloed achter de schermen uit te oefenen. We stellen onze uitgebreide fiscale kennis graag ter beschikking van de politiek, de NGO's en de media, maar we ambiëren zelf geen rol op de voorgrond.

Positief imago

Derde speerpunt is het werken aan een positief imago van het beroep belastingadviseur. Daarvoor is aanleiding genoeg. De publieke opinie staat niet onverdeeld aan onze kant. In de lopende discussies over belastingontwijking worden we in de pers nogal eens neergezet als handlangers van ondernemingen die erop uit zijn onterecht belastingvoordeel binnen te halen. Die onjuiste beeldvorming proberen we te corrigeren – vandaar onze veelvuldige contacten met andere partijen op het fiscale speelveld.

Dank

Namens het bestuur dank ik iedereen die zich in 2016 op welke manier dan ook voor de NOB heeft ingezet.

Maurice de Kleer
voorzitter NOB

Jaarverslag 2016

JAARVERSLAG NOB

4	Agenda NOB
13	Organisatie
17	Cijfers NOB
21	Publicaties

JAARVERSLAG SOB

22	Jaaroverzicht
24	Cijfers SOB
26	Organisatie

Agenda NOB

JANUARI

1 Het bestuur benoemde Angelique van Streepen (hoofd operationele zaken) per 1 januari 2016 tot directeur opleidingen/bestuursecretaris NOB en SOB. Per dezelfde datum werd mr. A. (Alexandra) Piksen (secretaris Commissie van Beoordeling/secretaris Commissie Permanente Educatie/juridisch medewerker) benoemd tot directeur Juridische Zaken van de NOB.

11 Delegaties van de Kerngroep Nederland Investeeringsland en de sectie IFZ brengen een bezoek aan het ministerie van Financiën om te brainstormen over de gevolgen voor Nederland van de internationale fiscale ontwikkelingen. De delegatie van de NOB bestaat uit prof. mr. J.W. (Jaap) Bellingwout, mr. A. (Aart) Nolten, mr. H.D. (Danny) Oosterhoff, mw. W.A. (Wouter) Paardekooper, mr. E.A. (Edwin) Visser, mr. J. (Johan) van der Zande en mr. B.R. (Bartjan) Zoetmulder.

14 Jaarlijkse vergadering + diner van de Commissie Wetsvoorstellen in de Muiderpoort

18 NOB-commentaar op de Kamerbrief Oplossingsrichtingen pensioen eigen beheer van staatssecretaris Wiebes van 17 december 2015.

19 Mr. F.H.J. (Frits) Sobels, directeur van de NOB, bezoekt een door de Erasmus Universiteit georganiseerd Europees Beroepenveldoverleg. Op de agenda staat ook het rapport over het NOB-onderzoek naar de aansluiting van de fiscale opleidingen op de beroepspraktijk.

20 Vijfde studiedag 'De DGA en zijn bv'. Algemeen thema van de dag is 'Formeel', dat terugkomt in de onderwerpen van de plenaire sessies en de workshops.

20 Vergadering van de sectie Loonbelasting & Sociale Verzekeringen in de Muiderpoort.

26 Oprichtingsvergadering van de specialistensectie Pensioenen. De volgende leden zijn benoemd in het sectiebestuur: dr. B. (Bas) Dieleman (Loyens & Loeff), drs. M.J. (Manuel) Hayes (Deloitte), drs. A.G. (Bart) Jimmink (Meijburg & Co), mr. drs. M.J. (Marc) Oostenbroek (Allen & Overy), mr. dr. G.M.C.M. (Gerard) Staats (BDO), mr. B. (Bastiaan) Starink (PwC) en mr. C.H.M. (Coen) Walschot (EY). Jimmink wordt als voorzitter gekozen.

27 PE-leergang Formeel Belastingrecht, module 'Fiscaal boete- en strafrecht'.

28 MOB-lezing 'Actualiteiten fiscale eenheid vennootschapsbelasting'. Inleider: prof. mr. dr. Q.W.J.C.H. (Reinout) Kok.

FEBRUARI

9 Vergadering van de sectie Formeel Belastingrecht in de Muiderpoort.

10, 11 EN 12

Opnames voor een voorlichtingsfilm over de NOB als beroepsorganisatie, bestemd voor de Algemene Introductie van de Beroepsopleiding Belastingadviseurs

12 Dr. F.M. Werger vertegenwoordigt de NOB tijdens het Becon-overleg 'Toeslagen'.

15 De leden ontvangen per e-mail een brief over de inspanningen van de NOB inzake BEPS en over de NOB-visie op de fiscale ontwikkelingen in de EU. Duidelijk wordt gemaakt dat de NOB de voornemens van de OESO en de Europese Com-

- missie steunt voor zover die betrekking hebben op het voorkomen van belastingontwijkingsexcessen. Maar er is ook reden voor ongerustheid, want de door de Europese Commissie voorgestelde aanpassingen voor bijvoorbeeld de deelnemingsvrijstelling en de renteaftrekbepalingen raken het Nederlandse vestigings- en investeringsklimaat in het hart. Aangekondigd wordt dat de NOB – in nauw overleg met vertegenwoordigers van het (internationale) bedrijfsleven in Nederland – werkt aan een voorstel ('Roadmap') om Nederland in fiscaal opzicht aantrekkelijk te houden voor binnen- en buitenlandse investeerders.
- 16** Filmopnames voor de cursus 'Onderhandelen' in de Beroepsopleiding.
- 16** Op verzoek van het ministerie van Financiën reageert de NOB op een consultatieronde over vereenvoudiging van de belastingwetgeving. Leden kunnen met suggesties komen. Het gaat om een inventarisatie van *quick wins*, zonder substantiële budgettaire gevolgen.
- 17** NOB-commentaar op de Anti-BEPS richtlijn van de Europese Commissie.
- 19** Het eerste nummer van *Orde* in 2016 verschijnt. Thema: 'BTW'.
- 23** Vervolg op de bijeenkomst van 11 januari op het ministerie van Financiën. Bellingwout, Visser, Van der Zande en Zoetmulder en brainstormen verder over de internationale fiscale ontwikkelingen.
- 25** Eerste Algemene Introductie (AI) in een nieuwe opzet. De AI is de eerste cursus die de aspirant-leden volgen. Het is een kennismaking met de NOB als vereniging, de Beroepsopleiding Belastingadviseurs en met vertegenwoordigers van de Belastingdienst. Het nieuwe programma is sterk interactief. In een opzet die vergelijkbaar is met die van het tv-programma *College Tour* wordt een vertegenwoordiger van de Belastingdienst ondervraagd over de relatie tussen de belastingadviseur en de inspecteur. In de middag wordt met behulp van stellingen gedebatteerd over een aantal dilemma's dat het beroep, de beroepsethiek en de kernwaarden van het beroep belastingadviseur raakt. Vertegenwoordigers van de NOB en van de Hoge Raad gaan daarna in gesprek met de deelnemers over de thema's die aan de orde zijn geweest.
- 25** Studentenvoorlichting aan de VU. Mr. B. (Bas) Arkenbout vertegenwoordigt de NOB.
- 25** JOB-lezing 'De fiscale eenheid anno 2016'. Inleider: drs. M.H.J. (Marcel) Buur.
- MAART**
- 3 EN 4** Achtste Rondetafelbijeenkomst van de sectie Europees Fiscaal Recht. Thema: 'EU Actieplan'.
- 4** Werger vertegenwoordigt de NOB tijdens het Becon-overleg.
- 7** Bestuurslid Zoetmulder, voorzitter van de Kerngroep Nederland Investeringsland, doet mee aan een brainstormsessie van Young IFA in Oegstgeest over de toekomst van het Nederlandse belastingstelsel in het licht van de actuele (internationale) fiscale ontwikkelingen.
- 8** PE-training 'Snel lezen'.
- 8** De Sectie IFZ organiseert voor de vijfde keer een bijeenkomst met het APA/ATR-team van de Belastingdienst. Vertegenwoordigers van het team geven uitleg over hun beleid, met name over twee thema's:
- de wijzigingen in de buitenlandse belastingplicht per 1 januari 2016;
 - vanuit het dossier 'Handhaving' wordt ingegaan op het naleven van de substance-vereisten. Onjuiste weergave van de substance in de aangifte kan een boete tot gevolg hebben.
- 8** Lancering Engelstalige e-learningmodule WWFT.
- 11** PE-cursus 'Fusies en reorganisaties'.
- 15** NOB-commentaar op de 'Evaluatie innovatiebox 2010-2012' van het ministerie van Financiën.
- 22** Mr. W.J.D. (Wim) Gohres overlegt – samen met vertegenwoordigers van andere verenigingen van zelfstandige beroepsbeoefenaren – met een delegatie van het ministerie van Financiën over de contouren van het UBO-register dat Nederland uiterlijk op 26 juni 2017 moet implementeren.

-
- 23** De Raad voor de rechtspraak organiseert, in het kader van de invoering van digitaal procederen in bestuurszaken, een bijeenkomst met belanghebbers. De NOB wordt vertegenwoordigd door mw. mr. B.E.M. (Beatrix) den Boer-Drinkenburg en mw. mr. drs. R.M. (Roxana) Bos-Schepers.
- 24** Mr. M.A. (Maurice) de Kleer woont op uitnodiging van de directie van de Belastingdienst het werkbezoek van Koning Willem-Alexander aan de Belastingdienst Utrecht bij. Het thema is 'Vertrouwen versus controle'. De Kleer geeft een toelichting op de fiscale positie van het grotere bedrijfsleven, met als thema's onder meer BEPS, staatssteun en horizontaal toezicht.
- 24** PE-leergang Formeel Belastingrecht, module 'Algemene beginselen van behoorlijk bestuur'.
- 24** Start sollicitatieprocedure algemeen directeur, de opvolger van Sobels.
- 30** PE-cursus 'Wage Tax Accounting voor de LB'.
- 30** Eerste bijeenkomst van de werkgroep Tax Technology. Centraal staat de vraag of er op dit gebied een rol voor de NOB is weggelegd en zo ja, wat die zou moeten zijn. De NOB kan in elk geval een platform voor overleg bieden. Daarnaast kan de NOB een belangrijke schakel zijn in de communicatie met stakeholders zoals de Belastingdienst. Ook op opleidingsgebied kan de NOB een rol van betekenis spelen. Er wordt voorgesteld een specialistensectie op te richten.
- APRIL**
- 1** NOB-commentaar op de reactie van de staatssecretaris over pensioen in eigen beheer van 15 maart 2016.
- 4** Eerste bijeenkomst van de Klankbordgroep middelgrote kantoren (kantoren met 35-80 leden). Het Dagelijks Bestuur ontvangt de leden tijdens een diner in de Muiderpoort.
- 7** De activiteitencommissie van de JOB organiseert een wijnproeverij in Amsterdam, Eindhoven en Rotterdam.
- 7** PE-cursus 'Renteaftrek artikel 10a en 15ad'.
- 7** Start van de enquête naar de vraag hoe de leden de relatie met de Belastingdienst ervaren. Aan deze enquête nemen ook de leden van het Register Belastingadviseurs deel.
- 8** Nader NOB-commentaar inzake 'Wet aanpassing fiscale eenheid'.
- 8** De NOB neemt deel aan het overleg over horizontaal toezicht in het MKB tussen de Belastingdienst en de beroeps- en kantoororganisaties, dat eenmaal per kwartaal plaatsvindt. De NOB wordt vertegenwoordigd door mr. P.J.L. (Pieter) Asjes, mw. mr. L.D.L. (Laura) Bles en mw. mr. E. (Ellen) Schouten (secretaris Commissie Beroepszaken).
- 11** De Programmacommissie van de Beroepsopleiding Belastingadviseurs komt bijeen. De commissie bewaakt de kwaliteit van de opleiding (bestemd voor aspirant-leden).
- 12** PE-cursus 'Vaste inrichting of deelneming: een vergelijking'.
- 13** Standard Business Reporting (SBR) is een manier van uitvragen van informatie door de overheid. De NOB neemt actief deel aan het grote SBR-project dat de Belastingdienst heeft opgezet – en wil dat graag blijven doen. Het Algemeen Bestuur gaat ermee akkoord dat de NOB een bijdrage levert aan een pilot waarin voor een aantal fiscale regels – bijvoorbeeld de deelnemingsvrijstelling en niet-aftrekbare rente – schema's worden gemaakt die aansluiten op de informatieketen van de overheid.
- 14** De klankbordgroep met vertegenwoordigers van kantoren met minder dan vijftien leden komt bijeen.
- 14** Onder leiding van De Kleer vergadert de Kerngroep Rechtszekerheid en Rechtsbescherming, bestaande uit mr. D.G. (Dick) Barmantlo, Bos-Schepers, mr. J.A.R. (Arjo) van Eijdsden, Gohres, mw. K.M.T. (Kim) Helwegen LLM, De Kleer en mw. mr. R. (Rian) Waaijer.
- 14** De Jonge Balie (Jonge Advocaten), de JoKaNo's (Jonge Kandidaat Notarissen) en de JOB organiseren een gecombineerde borrel in Amsterdam.
- 15** PE-cursus 'Loonheffingen internationaal'.
-

-
- 18** De Belastingdienst organiseert voor de vertegenwoordigers van de Becon-organisaties een kennissessie over de Wet Deregulering Arbeidsrelaties. Mr. A.A.W. (Aleid) Langevoord en mr. A.L. (Ton) Mertens (bestuursleden sectie Loonbelasting & Sociale Verzekeringen) vertegenwoordigen de NOB.
- 19** De NOB publiceert de *Handreiking voor het schrijven van een Kantoorhandboek*, die in samenspraak met de Commissie Beroepszaken en de Klankbordgroep voor kantoren met minder dan 15 leden is opgesteld. Het boek bevat een groot aantal (vrijblijvende) suggesties voor kantoren die uit eigen beweging zo'n handboek willen schrijven.
- 19** Bijeenkomst met de directie Grote ondernemingen van de Belastingdienst met vertegenwoordigers van NOB, VNO-NCW en NBA over onder meer de HT-ontwikkelingen bij grote ondernemingen. Aan deze (en enkele vervolgbijeenkomsten) nemen namens de NOB mr. M. (Martin) Rabenort en Visser deel.
- 20** PE-leergang Formeel Belastingrecht, module 'Bezwaar en fiscale rechtsbescherming bij de rechtbank en het gerechtshof'.
- 20** JOB-lezing 'Sneak Preview - EU Rules On BEPS Part II'. Inleiders: prof. dr. J.L. (Jan) van de Streek en mr. M.F. (Martijn) Nouwen.
- 20** Vergadering van de sectie Transfer Pricing in de Muiderpoort.
- 21** Vergadering van de sectie estate planning in de Muiderpoort.
- 21** De Kerngroep Nederland Investeringsland informeert de leden per mail over de ontwikkelingen rond de Panama Papers.
- 21** De NOB neemt deel aan het jaarlijkse CFE Forum te Brussel. Thema: 'Rebuilding the international tax system: How to square the circle?'. Tijdens het Forum wordt de finale versie gepresenteerd van het Model Taxpayer Charter, opgesteld door drie internationale organisaties van belastingadviseurs (waaronder de CFE). Doel van het Charter is het bevorderen van een verhouding van wederzijds vertrouwen, respect en verantwoordelijkheid tussen belastingplichtigen en de overheid, zodat compliant wordt versterkt en alle belastingplichtigen gelijk worden behandeld.
- 26** Vergadering SOB-bestuur in de Muiderpoort.
- 28** Afspraak op het ministerie over ingediende vereenvoudigingsvoorstellen voor het Belastingplan 2017. De NOB wordt vertegenwoordigd door mr. P.A. (Pjotr) Anthoni, prof. mr. dr. E.J.W. (Edwin) Heithuis, mr. M.V. (Machiel) Lambooy en drs. C. (Cor) Overduin (allen lid van de Commissie Wetsvoorstellen).
- 28** NOB-commentaar op 'Ontwerp Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer'.
- MEI**
- 10** NOB-commentaar op de consultatie van de Europese Commissie over verbetering van mechanismen ter beslechting van geschillen over dubbele belastingheffing.
- 11** Studentenvoorlichting aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. A.Q.C. (Dries) van Vuuren MCs is de voorlichter namens de NOB.
- 12** Schouten vertegenwoordigt de NOB in de vergadering van de Commissie Meldplicht, waarin vertegenwoordigers van het ministerie van Financiën, het ministerie van Veiligheid en Justitie, het OM, toezichthouders en meldingsplichtige instellingen ingevolge de WWFT deelnemen.
- 13** PE-cursus 'Renteaftrek artikel 13l'.
- 17** De NOB DilemmaApp kan gedownload worden. Deze app is bedoeld om de discussie over integriteit – een kernwaarde van de NOB – op een eigentijdse, leerzame maar ook luchtige manier te stimuleren.
- 18** De Kleer bezoekt staatssecretaris Wiebes voor een gesprek.
- 19** Vergadering van de sectie Pensioenen in de Muiderpoort.
- 19** NOB/NVAB-seminar 'De Belastingkamer van de Hoge Raad in de toekomst'.
- 19** Het digitale jaarverslag 2015 wordt gepubliceerd.
- 23 EN 24** PE-cursus 'Tax Accounting'.
-

-
- 25 PE-training 'Strategisch reputatiemanagement voor belastingadviseurs'.
 - 26 PE-leergang Formeel Belastingrecht, module 'Cassatie'.
 - 28 Oprichting van de Commissie Prejudiciële Vragen. Sinds 1 januari 2016 kan de feitenrechter door middel van een prejudiciële vraag een rechtsvraag aan de Belastingkamer van de Hoge Raad voorleggen. Daarbij kan de Hoge Raad ook derden in de gelegenheid stellen om schriftelijke opmerkingen in te sturen. De commissie bestaat uit mr. F.R. (Frank) Herreveld (voorzitter; voorzitter sectie Formeel Belastingrecht), drs. R.A. (Robert) van der Jagt (voorzitter Commissie Wetsvoorstellen), Den Boer-Drinkenburg (secretaris wetsuitvoering Commissie Wetsvoorstellen, lid sectie Formeel Belastingrecht) en Anthoni (secretaris wetgeving Commissie Wetsvoorstellen).
 - 30 PE-seminar 'Transfer Pricing – documentatieverplichtingen'.
 - 31 PE-training 'Presteren onder druk – meer resultaat, minder inspanning'.
 - 31 JOB-lezing 'De Wet DBA; model of geen model'. Inleider: mr. B. (Boris) Emmerig.
- JUNI**
- 2 PE-seminar 'Civiel- en fiscaalrechtelijke aspecten van de Natuurschoonweg (NSW)' op de NSW buitenplaats Hindersteyn.
 - 8 JOB-lezing 'Fiscale planning met vaste inrichtingen?'. Inleider: drs. B.H.C.M. (Bart) le Blanc MBA.
 - 8 PE-seminar 'Klunen met de werkkostenregeling'.
 - 9 *President's dinner* in de Muiderpoort. Vele fiscale prominenten zijn aanwezig.
 - 14 Algemene ledenvergadering in Amsterdam. Asjes, mr. N.C. Boef en mr. P.A.Th. van Oppen worden benoemd als nieuwe leden van het Algemeen Bestuur.
 - 14 Jaarcongres met als thema 'Belasting in balans'. De opkomst is met ruim 700 leden en genodigden een *all time high*.
 - 14 Overleg tussen de sectie Transfer Pricing en de Coördinatiegroep Verrekenprijzen van de Belastingdienst. Het overleg, tot stand gekomen op initiatief van de NOB, is bedoeld om elkaar te informeren over recente ontwikkelingen in eigen kring en lopende dan wel komende maatregelen op TP-gebied te bespreken.
 - 15 NOB-commentaar op internetconsultatie 'Wet aanpassing innovatiebox'.
 - 16 Het bestuur benoemt mr. H. (Henk) Koller tot algemeen directeur van de NOB/SOB per 1 september 2017.
 - 17 Het tweede nummer van *Orde* in 2016 verschijnt. Thema: 'Belastingfraude'.
 - 20 Vergadering van de sectie IFZ in de Muiderpoort met aansluitend een diner. Nolten volgt Zoetmulder op als voorzitter van de sectie. In het kader van de rotatie verlaten twee leden de sectie: mw. drs. S. (Sylvia) Dikmans en mr. F. (Erik) Stroeve. Hun opvolgers zijn mr. M.L. (Michael) Molenaars en mr. M.A. (Marc) Sanders.
 - 21 MOB-lezing 'De impact van de anti-belastingontwikingsrichtlijn op de Nederlandse "kroonjuwelen"'. Inleiders: Van de Streek en Nouwen.
 - 22 De activiteitencommissie van de JOB organiseert samen met Jong Financiën en Belastingdienst/Jong de tweede Annual Young Tax Meeting. Het is een unieke ontmoeting tussen belastingadviseurs, inspecteurs, beleidsmedewerkers van het ministerie van Financiën en wetenschappelijk medewerkers van de Hoge Raad.
 - 22 PE-cursus 'BV-structurering en beëindiging/overdracht (onderneming in) BV'.
 - 22 De Commissie Wetsvoorstellen komt bijeen voor een vergadering in de Muiderpoort.
 - 23 Vergadering van de sectie Formeel Belastingrecht in de Muiderpoort.
 - 30 PE-cursus 'Anti-BEPS richtlijn'.
 - 30 De Jonge Balie (Jonge Advocaten), de JoKaNo's (Jonge Kandidaat Notarissen) en de JOB organiseren in Rotterdam een gecombineerde borrel.
-

JULI

- 5** De Klee en Gohres presenteren (samen met een delegatie van het RB) de resultaten van het onderzoek naar de vraag hoe de leden de relatie met de Belastingdienst ervaren aan dr. J.A.J. (Hans) Leijtens (DG Belastingdienst) en mr. J. (Jos) de Blicq (hoofddirecteur Fiscaliteit en Juridische Zaken). Afsproken wordt dat het RB en de NOB een voorstel zullen doen ter verbetering van de communicatie met de Belastingdienst.
- 6 EN 7** Voor het derde opeenvolgende jaar organiseert de sectie Bedrijfsfiscalisten voor haar leden een Summer School.
- 18** NOB-commentaar op de internetconsultatie 'Renteaftrekbeperkingen'.
- 25** NOB-commentaar op het besluit naar aanleiding van de zaken Miljoen, X en Société Général van 25 april 2016.
- 26** NOB-commentaar op de internetconsultatie 'Terugvordering staatssteun'.

AUGUSTUS

- 4** De Commissie Beroepszaken reageert op de consultatie over het conceptwetsvoorstel tot implementatie van de vierde Europese anti-witwasrichtlijn.
- 11** De activiteitencommissie van de JOB organiseert twee Canal Cruises: een in Amsterdam en een in Rotterdam.
- 12** NOB-commentaar op de internetconsultatie 'Vereenvoudiging belastingteruggaaf oninbare vorderingen'.
- 23** Oprichtingsvergadering van de specialistensectie 'Lokale en milieueffingen'. De volgende leden zijn benoemd in het sectiebestuur: mr. R. (Raymond) van den Berg, mr. S. (Sjoerd) Bosma, mw. mr. L.Y. (Liesbeth) Gramsbergen (Deloitte), mr. B.S. (Bastiaan) Kats, mr. R.G.C. (Robert) van der Lee en drs. C.S. (Chris) Oude Lohuis. Kats wordt als voorzitter gekozen.

SEPTEMBER

- 1** Opening van het JOB-seizoen met de lezing 'De btw-positie van houdsterverenigingen en BidCo's in de praktijk'. Inleiders: prof. dr. H.W.M. (Herman) van Kesteren en mw. mr. F.J. (Frederike) Manzoni. Aansluitend is er een barbecue.
- 1** Bestuurslid Van Eijnden geeft een presentatie over het vak belastingadviseur tijdens een bijeenkomst aan de Erasmus Universiteit Rotterdam voor studenten die beginnen aan de fiscale master.
- 8** Besloten themabijeenkomst georganiseerd door het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie over het onderwerp 'Onzakelijke kosten op de zaak'. Mw. mr. W.E. (Wendy) Nent en drs. H.J. (Harmco) Binnema vertegenwoordigen de NOB. De Belastingdienst presenteert de resultaten van hun OZON-project, waarbij in de boekhoudingen van kleine MKB-bedrijven wordt gekeken of er mogelijk privékosten zakelijk zijn geboekt. Dit bleek bij veel bedrijven het geval. De bijeenkomst is een waarschuwing dat de fiscus structureel extra aandacht besteedt aan het boeken van onzakelijke kosten op de zaak, ook bij grotere MKB-bedrijven.
- 8** PE-cursus 'Huwten, samenwonen en (echt)scheiden'.
- 10 EN 11** Open monumentendagen van de gemeente Amsterdam. Geïnteresseerden kunnen de Muiderpoort – waarin het NOB-kantoor is gevestigd – bezichtigen. Er komen rond de 2000 bezoekers.
- 13 EN 14** Summer School voor bedrijfsfiscalisten (herhaling).
- 15** PE-leergang Formeel Belastingrecht, module 'Capita Selecta Algemene en formeelrechtelijke aspecten van aangiftebelastingen'.
- 15** De Commissie Beroepszaken publiceert een memo over de invloed van de Europese Verordening 537/2014, die met directe werking op 17 juni van kracht werd in alle lidstaten. Commissievoorzitter Gohres gaat – ten behoeve van leden die samenwerken met accountants die wettelijke controles uitvoeren – in op de vraag of leden nog advieswerkzaamheden kunnen verrichten voor bedrijven waar de accountants van hetzelfde kantoor de jaarrekening controleren.

- 16 Voorzitter De Kleer reikt de NOB/LOF-scriptieprijs 2016 uit aan P. (Philippe) Heeren LL.M. voor zijn scriptie *Sustainability of the Arm's Length Principle as the Basis for International Income Allocation in a Digitalising Economy*. Heeren is de eerste Belgische winnaar van de NOB/LOF-scriptieprijs.
- 21 Vergadering van de sectie Loonbelasting & Sociale Verzekeringen in de Muiderpoort.
- 22 NOB-commentaar op en naar aanleiding van het wetsvoorstel uitwisseling inlichtingen over rulings (34 527).
- 23 De General Assembly van de CFE benoemt NOB-bestuurslid Gohres per 1 januari 2017 tot *chairman* van het Professional Affairs Committee. Hij volgt Barmantlo op.
- 26 De Commissie Prejudiciële Vragen, opgericht in juni 2016, publiceert haar eerste schriftelijke opmerkingen. Aanleiding waren prejudiciële vragen, door de rechtbank Zeeland-West-Brabant gesteld aan de Hoge Raad, over de teruggaaf van Nederlandse dividendbelasting aan buitenlandse beleggingsfondsen.
- 27 PE-cursus 'Wage Tax Accounting voor de LB' (herhaling).
- 28 NOB-commentaar op het besluit van 7 maart 2016, nr. BLKB 2016/360M, inkomstenbelasting. Aftrek van uitgaven voor monumentenpanden.
- 29 PE-training 'Professioneel Pitchen voor belastingadviseurs'.
- 29 Vergadering SOB-bestuur in de Muiderpoort.
- 30 JOB-feest in Bar no.129 in Amsterdam.
- OKTOBER**
- 3 In perscentrum Nieuwspoor te Den Haag geeft een NOB-delegatie onder leiding van Lambooi aan Kamerleden en hun beleidsmedewerkers een mondelinge voorbeschuiving op het NOB-commentaar op het Belastingplan 2017 – dat 7 oktober gepubliceerd zal worden.
- 3 'Hét eerste grote NOB Anti-BEPS richtlijn-congres' zorgt voor een volle zaal. Er zijn diverse inleiders; het geheel staat onder leiding van Zoetmulder, voorzitter van de Kerngroep Nederland Investeringsland. De Paneldiscussie scoort hoog.
- 3 In de Beroepsopleiding wordt voor het eerst de cursus 'Documentatieverplichtingen / Status van de verschillende landen mbt TP-wetgeving' gehouden. Deze cursus is een onderdeel van de cursus 'Transfer Pricing voor specialisten'.
- 4 PE-training 'Snel lezen' (herhaling).
- 6 PE-cursus 'Vaste inrichting of deelneming: een vergelijking' (herhaling).
- 6 EN 7 PE-training 'Procesvoering voor NOB-leden'.
- 7 NOB-commentaar op het wetsvoorstel uitfasering pensioen in eigen beheer.
- 7 NOB-commentaar op het Pakket Belastingplan 2017.
- 7 Van der Jagt volgt Lambooi op als voorzitter van de Commissie Wetsvoorstellen.
- 11 PE-cursus 'Terbeschikkingstellingsregeling en aanmerkelijk belang'.
- 19 Vergadering van de sectie Tax Assurance in de Muiderpoort.
- 20 Oprichtingsvergadering van de specialistensectie Tax Technology. De volgende leden zijn benoemd in het sectiebestuur: mr. M.C.A. (Adriaan) Bijleveld (*secretaris*), mr. drs. S.D. (Stephen) Brunner (*voorzitter*), mr. E.P.J. (Eric) Dankaart, mr. J.N.T. (Thomas) van Ditzhuijsen, mr. M.B. (Marcel) de Groot, mr. R.P.F.M. (Rutger) Hafkenscheid, mr. L.J.S. (Lars) Haringsma, mw. mr. S. (Sandra) de Nooijer-Kouwenhoven, mr. G.J. (Gerard) Plomp, H.J. (Dennis) Remmelts LL.M., mr. G. (Guy) Thien, mr. P.R.J.M. (Patrick) Tijhuis en mw. J.G.M. (José) van Twisk MSc.
- 21 Borrel voor de leden in de regio Noord (Groningen, Friesland, Drenthe).
- 24 In de Beroepsopleiding Belastingadviseurs wordt voor de eerste keer de cursus 'Bedrijfsopvolging in het MKB' gegeven. Deze cursus is onderdeel van het technisch traject voor de nationale praktijk.

- 25 Vergadering van de sectie Omzetbelasting in de Muiderpoort.
- 27 Bijeenkomst van het consortium Nederlandse Fiscale Leerstukken Taxonomie (NFLT) over de stand van zaken bij dit in 2011 gestarte project. De NOB steunt het ontwikkelen van de taxonomie – een alomvattend en hiërarchisch samenhangend begrippenkader, waarmee fiscale kennis op een maximaal efficiënte manier ontsloten kan worden – inhoudelijk en financieel. Andere participanten zijn de Belastingdienst, de Raad voor de rechtspraak en de grote fiscale uitgevers. Vertegenwoordigers van alle participanten gaven een update van de situatie in hun organisatie. De taxonomie omvat inmiddels 23 deeltaxonomieën (belastingsoorten). Er wordt gewerkt aan verdere uitbreiding van de mogelijkheden. Voor de NFLT, een uniek Nederlands initiatief, tonen nu ook andere landen belangstelling. Van Oppen vertegenwoordigt de NOB.
- 28 Nader NOB-commentaar op het wetsvoorstel Uitfasering pensioen in eigen beheer.
- 31 Vergadering van de sectie Pensioenen in de Muiderpoort.
- 31 PE-cursus ‘Actualiteiten Vennootschapsbelasting’.
- 31 Publicatie van de herziene brochure *De geheimhoudingsplicht van de belastingadviseur*. In deze geactualiseerde versie worden zowel de ontwikkelingen rond de geheimhoudingsplicht en het verschoningsrecht beschreven als recente relevante jurisprudentie geïllustreerd.
- NOVEMBER**
- 1 Vergadering van de sectie estate planning in de Muiderpoort.
- 1 Nader NOB-commentaar op het Pakket Belastingplan 2017.
- 1 In de Beroepsopleiding Belastingadviseurs wordt voor de eerste keer de cursus ‘Capita Selecta international Tax / Overlegvormen fiscus’ gegeven. Deze cursus is een onderdeel van de cursus ‘Transfer Pricing voor specialisten’.
- 7 PE-cursus ‘Capita Selecta Omzetbelasting’.
- 7 NOB-commentaar op het conceptbesluit tot wijziging van het besluit aftrekbeperking bovenmatige deelnemingsrente en het besluit fiscale eenheid 2003.
- 9 PE-seminar ‘De Stichting’.
- 10 Vergadering van de sectie Transfer Pricing in de Muiderpoort.
- 10 De activiteitencommissie van de JOB organiseert een bowlingavond in Amsterdam.
- 10 Het Platform Belastingrechtspraak – waar professionals uit de fiscale rechtspraak (rechters, inspecteurs, belastingadviseurs en advocaten) elkaar informeel treffen – organiseert het symposium ‘Staatssteun’.
- 10 In maart 2016 sloten de juridische faculteiten van de universiteiten, de NOvA, de Raad voor de rechtspraak en het Openbaar Ministerie een convenant civiel effect. De NOB inventariseert de impact van dit convenant voor de masteropleidingen fiscaal recht.
- 15 Vergadering van de sectie Formeel Belastingrecht in de Muiderpoort.
- 15 PE-cursus ‘Loonheffingen internationaal’ (herhaling).
- 15 JOB-lezing ‘De nieuwe fiscale eenheid en waarom er 20 jaar damage control gaat plaatsvinden’. Inleiders: drs. M.J.A.M. (Michael) van Gijlswijk, mr. W.W. (Roel) Monteiro en mw. L.S. (Lisanne) Rijff LL.M.
- 15 NOB-commentaar op het voorgestelde Corporate Tax Reform Package van de Europese Commissie van 25 oktober 2016.
- 17 EN 18 42e Fiscale Conferentie. Thema: ‘Onzakelijke leningen’. Conferentie leider is mr. C.B. Bavinck.
- 18 In de Beroepsopleiding Belastingadviseurs vindt voor de eerste keer de cursus Capita Selecta Erfrecht plaats. Deze cursus is een onderdeel van het technisch traject voor de nationale praktijk.

-
- 18 Een NOB-delegatie bestaande uit Gohres en Sobels bezoekt de conferentie van het Professional Affairs Committee van de CFE in Ljubljana.
 - 21 PE-seminar 'Tax Technology'.
 - 21 PE-leergang Formeel Belastingrecht, module 'Invordering'.
 - 22 JOB-lezing 'Het Belastingplan 2017, internationale ontwikkelingen, de innovatiebox en de APA-ATR (ruling)praktijk'. Inleiders: mr. M.C. (Martin) de Graaf en mw. drs. J.F. (Judith) Jansen.
 - 22 Op initiatief van de Klankbordgroep voor kantoren met minder dan 15 leden organiseert de NOB de eerste Regiobijeenkomst. Locatie: Amsterdam. Thema: 'Pseudowetgeving'.
 - 23 PE-seminar 'Tussenkost door intermediairs'.
 - 25 NOB-commentaar op de wijziging van enkele belastingwetten e.a. wetten tot uitfasering van het pensioen in eigen beheer en overige fiscale pensioenmaatregelen.
 - 25 PE-cursus 'Anti-BEPS richtlijn' (herhaling).
 - 28 Jaarlijkse themadag van de sectie Bedrijfsfiscalisten. Thema: 'Afspraak is afspraak. Staat uw afspraak met de inspecteur op drijfzand?'. Vertegenwoordigers van de politiek, de Europese Commissie en de wetenschap leggen uit wat de waarde van afspraken met de fiscus is in het licht van de recente discussies over staatssteun.
 - 30 In de Beroepsopleiding Belastingadviseurs vindt de cursus 'Financieringsvormen / Valuation en waarderingen' voor de eerste keer plaats. Deze cursus vormt een onderdeel van de cursus 'Transfer Pricing voor specialisten'.

DECEMBER

- 1 Finale van het jaarlijkse debattoernooi. Mr. B.E.M. (Boyd) Wolffers mag zich 'Beste debater 2015-2016' noemen.
- 2 Het derde nummer van *Orde* in 2016 verschijnt. Thema: 'Nederland Investeringsland'.
- 5 De Kerngroep Rechtszekerheid en Rechtsbescherming publiceert *De rechten en plichten van de belastingplichtige*, een vertaling van het Model Taxpayer Charter van de Confédération Fiscale Européenne (CFE), de Asia Oceania Tax Consultants' Association (AOTCA) en de Society of Trust and Estate Practicioners (STEP).
- 7 PE-cursus 'Renteaftrek VPB artikel 10a en 15ad' (herhaling).
- 7 JOB-lezing 'Renteaftrekbeperkingen'. Inleider: mw. dr. C.L. (Corina) van Lindonk.
- 7 JOB-lezing 'Intellectual Property'. Inleider: mw. M.G. (Margreet) Nijhof JD.
- 13 In de Beroepsopleiding Belastingadviseurs wordt voor de eerste keer de cursus *Capita Selecta Huwelijksvermogensrecht* gegeven. Deze cursus is een onderdeel van het technisch traject voor de nationale praktijk.
- 21 In de Beroepsopleiding Belastingadviseurs wordt voor de eerste keer de cursus *Fiscaal Reorganiseren in het MKB* gegeven. Deze cursus is een onderdeel van het technisch traject voor de nationale praktijk.

Organisatie NOB

BESTUUR

mr. M.A. de Kleer, *voorzitter*
portefeuille:
Horizontaal Toezicht (GO)
Public Relations/communicatie
Strategie

mr. W.J.D. Gohres, *secretaris*
portefeuille:
CFE
Commissie van Beoordeling
Commissie Beroepszaken
(*voorzitter*)
Tuchtrechtspraak
Bureau NOB

mr. J.A.R. van Eijdsden,
penningmeester
portefeuille:
Jaarcongres, *voorzitter*
Rechtsbescherming / rechtszekerheid

prof. mr. dr. P.G.H. Albert
portefeuille:
Overleg met studentenverenigingen
Studentenvoorlichting

mr. P.J.L. Asjes
portefeuille:
Becon-overleg Belastingdienst
Kantoren met minder dan 15 leden

mw. mr. L.D.L. Bles-Temme
portefeuille:
Horizontaal Toezicht (MKB)
Middelgrote kantoren

mr. N.C. Boef
portefeuille:
Standard Business Reporting (SBR)

mr. S.D. Brunner
portefeuille:
Tax Technology
Lid Kerngroep Nederland
Investeringsland
Rapporteur Sectie IFZ

prof. dr. S.J.C. Hemels
portefeuille:
Orde / nieuwsbrief
Lid Commissie Wetsvoorstellen

mr. M.J. van Iersel
portefeuille:
Bedrijfsfiscalisten, *voorzitter*
Contacten VNO-NCW

mr. P.A.Th. van Oppen
portefeuille:
Jaarcongres
Jonge Orde van Belastingadviseurs
Medior Orde van Belastingadviseurs

prof. dr. F. Sonneveldt
portefeuille:
Stichting Opleiding
Belastingadviseurs, *voorzitter*
Commissie Permanente Educatie,
voorzitter
Overleg met universiteiten

RAAD VAN TUCHT

mw. mr. L.F. Gerretsen-Visser,
voorzitter
mr. drs. D.A. Verburg, *plv. voorzitter*
mw. mr. drs. M.M. Breij, *griffier*
mw. mr. J.J.G.M. van Nunen, *plv. griffier*

NOB-leden

mr. G. Bout
mr. W.A. Dijkstra
mr. F.M.M. Duynstee

drs. P.H.M. Flipsen
drs. J.N.P. Grimbergen
mr. J.J. Kluit MRE
mr. W.R.M. Nan
drs. T.J. Noordermeer

RAAD VAN BEROEP

mr. C.B. Bavinck, *voorzitter*
prof. mr. M.E. van Hilten,
plv. voorzitter
mr. R. Marchal, *griffier*

NOB-leden

mr. I. Damsté
mr. W.A. Paardekooper
mw. mr. C. Zegers

Externe leden

prof. mr. M.E. van Hilten
prof. dr. A.O. Lubbers

COMMISSIES

Commissie van Beoordeling

mr. J.A. Mook, *voorzitter*
mw. drs. I.J.M. Allemekinders-Pols
drs. M.J.A.M. van Gijlswijk
mr. W.J.D. Gohres
mr. P.E. Halprin
mr. drs. J.H.A.M. van Helvoirt
drs. J.M. Rademaker
mr. M.C. Schrauwen
mr. J.C. Verschuur

mw. mr. A. Piksen, *secretaris*

Commissie Permanente Educatie

prof. dr. F. Sonneveldt, *voorzitter*
mr. H.C. van den Berg
prof. dr. R.P.C. Cornelisse
mr. C.G. Dijkstra
mr. W.A. Dijkstra
mw. mr. H.A. Elbert
mr. W.J.D. Gohres

mw. mr. J.P. de Haan-van Rossem
mr. P.E. Halprin
B. Jonker MSc
mr. M.J.T. Kuyt
mr. G.M.C.M. Staats
mr. P. van der Straaten

mw. mr. A. Piksen, *secretaris*

Commissie Beroepszaken

mr. W.J.D. Gohres, *voorzitter*
mr. D.G. Barmentlo
mr. R. Berendse
mr. O. Brands
mr. G.J. den Hartog
drs. W.P.G. Kurvers
drs. J.W. Valkenburg
mr. C.J.F. Warner

mw. mr. E. Schouten, *secretaris*

Commissie Wetsvoorstellen

drs. R.A. van der Jagt, *voorzitter*
mr. P.A. Anthoni, *secretaris wetgeving*
mw. mr. B.E.M. den Boer - Drinkenburg, *secretaris wetsuitvoering*
prof. mr. J.W. Bellingwout
mw. mr. P.C. van den Brink
drs. M.J.A.M. van Gijlswijk
prof. dr. E.J.W. Heithuis
prof. dr. S.J.C. Hemels
prof. dr. P. Kavelaars
prof. mr. dr. Q.W.J.C.H. Kok
drs. C. Overduin
drs. W.H. Peters
mr. M.H.C. Ruijschop
mr. E.B. van der Stok
prof. dr. J.L. van de Streek
mr. E.A. Visser

Commissie Prejudiciële Vragen

mr. F.R. Herreveld, *voorzitter*
drs. R.A. van der Jagt
mw. mr. B.E.M. den Boer - Drinkenburg
mr. P.A. Anthoni

Medior Orde van

Belastingadviseurs

mr. drs. J.C. Ku, *voorzitter*
mr. D.E. de Jonge van Ellemeet
drs. E. de Heer
mr. drs. P.B.N. van Os
mr. T.H.P. van Straaten
mr. J.J.A. Verhoeven

Jaarcongrescommissie

mr. J.V. van Noorle Jansen, *voorzitter*
mr. D.G. Barmentlo
mr. J.A.R. van Eijdsden
E.J. Falk, MSc
mr. M.A. de Kleer

SECTIES

Sectie Bedrijfsfiscalisten

mr. M.J. van Iersel, *voorzitter*
mw. mr. F.E. Beijdorff
mr. M.I. Friedman
mr. D.G. van Hilten
mw. mr. A.A.H. Hogeveen
mr. J.R. van der Linden
mr. J.A.P. Rijnen

mr. E.H. Poot, *secretaris*

Sectie estate planning

prof. dr. F. Sonneveldt, *voorzitter*
mr. J.M. Bom
mw. mr. N. Idsinga
mr. R.L.M.C. Janssen
dr. J.H.M. Nieuwenhuizen
mw. mr. T.N. Peters van Neijenhof
mw. mr. M.M.J. Schuurman-van Nifterik
mr. M.C. van Tol
mw. mr. S.A.M. de Wijkerslooth-Lhoëst

mr. P.A. Broeksma, *secretaris*

Sectie Europees Fiscaal Recht

drs. B.J. Kiekebeld, *voorzitter*
drs. H.C. Brouwer
prof. mr. S.C.W. Douma
mr. N. de Haan
prof. dr. H.T.P.M. van den Hurk
drs. R.A. van der Jagt
J.J.A.M. Korving LLM
prof. dr. mr. F.P.G. Pötgens
mr. D.E. van Sprundel
prof. dr. D.M. Weber

prof. dr. mr. D.S. Smit, *secretaris*

Sectie Formeel Belastingrecht

mr. F.R. Herreveld, *voorzitter*
mr. D.G. Barmentlo
mr. F.G. Barnard
mw. mr. drs. R.M. Bos - Schepers
mr. J.A.R. van Eijdsden
mr. B.J.G.L. Jaeger
mw. mr. W.E. Nent

mr. M. Sanders
mr. drs. R. van Scharrenburg
mr. drs. R.W.J. van der Struijk
mw. mr. J.M. van der Vegt

mw. mr. B.E.M. den Boer-Drinkenburg, *secretaris*

Sectie Internationale Fiscale Zaken

mr. A. Nolten, *voorzitter*
prof. mr. J.W. Bellingwout
mw. mr. M. de Best
drs. P.H.M. Flipsen
mr. D.A. Hofland
mr. J.H. Huidink
mr. drs. J.H.D. Klink
drs. A.W.G. Lamers
mw. mr. E.F.J. Marcus van Gunsteren
mr. M.L. Molenaars
drs. T.J. Noordermeer
mr. M.A. Sanders

mw. mr. M.E. Lukkien, *secretaris*

Sectie Loonbelasting en Sociale Verzekeringen

mr. A.A.W. Langevoord, *voorzitter*
mr. M.L. Kawka
mr. A.L. Mertens
mr. J.B. Rietveld
mr. Ph.A. Siekman
mr. J.J.F. Stormmesand
mr. R.H.R. Vliese
dr. F.M. Wergers

mw. mr. J.W.H. Nietveld, *secretaris*

Sectie Omzetbelastingsspecialisten

prof. dr. H.W.M. van Kesteren, *voorzitter*
mr. J.M. Benard
mr. H. Hop
prof. dr. G.J. van Norden
mw. mr. T.G. Perié
mr. W.L.C.M. Rupert
mr. T.H. Scheer
mr. P.J.B.G. Schrijver
prof. dr. W. de Wit

mr. J. Sanders, *secretaris*

Sectie Tax Assurance

mr. M. Rabenort, *voorzitter*
mw. mr. F.E. Beijdorff
F.W.J. Cremers RA
mr. R.P.F.M. Hafkenscheid
mr. J. van der Kemp

mr. S. Kloosterhof
drs. I. Lacroix
mr. Th. Ostermann

mw. C.P.A.M. Bastings LLM MSc,
secretaris

Sectie Transfer Pricing

mr. M.J.M. Heijenrath, *voorzitter*
mr. M. van der Breggen
mr. J.K.H. van Dam
drs. J.A. Dijkman
drs. P.H.M. Flipsen
mr. S.M. Haringman
J.P. Jonker LLM
mr. L.P. van den Kommer
mr. P.W. van Meeuwen
mr. H.D. Oosterhoff
mr. R.A.M. Sinx

mw. mr. Y. van der Veen, *secretaris*

Sectie Pensioenen

drs. A.G. Jimmink, *voorzitter*
dr. B. Dieleman
drs. M.J. Hayes
mr. drs. M.J. Oostenbroek
mr. dr. G.M.C.M. Staats
mr. B. Starink
mr. C.H.M. Walschot
mw. drs. N.M. Winter

mr. O.M.P. Klessens, *secretaris*

Sectie Lokale en milieuheffingen

mr. B.S. Kats, *voorzitter*
mr. R. van den Berg
mr. S. Bosma
mw. mr. L.Y. Gramsbergen
mr. R.G.C. van der Lee
drs. C.S. Oude Lohuis

mw. mr. S.J. van Duijvenvoorde
Richters, *secretaris*

Sectie Tax Technology

mr. drs. S.D. Brunner, *voorzitter*
mr. E.P.J. Dankkaart
mr. J.N.T. van Ditzhuijsen
mr. M.B. de Groot
mr. R.P.F.M. Hafkenscheid
mr. L.J.S. Haringsma
mw. mr. S. de Nooijer-Kouwenhoven
mr. G.J. Plomp
H.J. Remmelts LLM
mr. G. Thien

mr. P.R.J.M. Tijhuis
mw. J.G.M. van Twisk MSc.

mr. M.C.A. Bijleveld, *secretaris*

OVERIGE GREMIA

Kerngroep ‘Nederland Investeringsland’

mr. B.R. Zoetmulder, *voorzitter*
mr. E.J.A. Bartman
prof. mr. J.W. Bellingwout
mr. drs. S.D. Brunner
mr. M. Buckers
drs. R.A. van der Jagt
mr. M.A. de Kleer
drs. A.C. van der Linde
drs. M. Melzer
mr. J.A. Mook
mr. H.D. Oosterhoff
mr. W.A. Paardekooper
mr. E.A. Visser

mr. J. van der Zande, *secretaris*

Kerngroep Rechtszekerheid en Rechtsbescherming

mr. M.A. de Kleer, *voorzitter*
mr. D.G. Barmantlo
mw. mr. drs. R.M. Bos-Schepers
mr. J.A.R. van Eijdsen
mr. W.J.D. Gohres
mw. K.M.T. Helwegen LLM
mr. R. Waaijer

mw. mr. E. Schouten, *secretaris*

Werkgroep digitalisering rechtspraak

mr. D.G. Barmantlo, *voorzitter*
mw. mr. B.E.M. den Boer-
Drinkenburg
mw. mr. drs. R.M. Bos-Schepers
mw. mr. W.E. Nent

Werkgroep Handhavingsstrategie

mr. M.A. de Kleer, *voorzitter*
mr. D.G. Barmantlo
mw. mr. L.D.L. Bles-Temme
mr. W.J.D. Gohres
mr. M.J. van Iersel
mr. S. Kloosterhof
mr. J.G. Kuiper
drs. M. Melzer
mr. M. Rabenort
mr. E.A. Visser

mw. mr. E. Schouten, *secretaris*

Werkgroep Implementatie Vpb- plicht overheidsondernemingen

drs. G.J.W. de Ruiter, *voorzitter*
mr. drs. S.S.J. Euverman
mw. mr. M.H. Moor

Klankbordgroep bedrijfsfiscalisten

mr. M. Buckers
mw. mr. A.M. Deijs
mr. M.I. Friedman
mr. J. Genee
mr. D.G. van Hilten
mr. J.R. van der Linden
mw. mr. E.F.J. Marcus van Gunsteren
drs. M. Melzer
drs. W.H. Peters
drs. R.M.L. van den Reek
mr. G.R.W.H. Tutein Nolthenius

Klankbordgroep kantoren met minder dan 15 leden

mr. P.J.L. Asjes, *voorzitter*
mr. A.S.M. van Balen
mr. H. Beeren
mr. J. van den Beldt
mw. mr. L.A. Bource
mr. F. van der Deijl
mr. C.G. Dijkstra
mr. P. Drubbel
mr. drs. R.J.M.M. van den Hurk
mr. L.P. van den Kommer
mw. mr. E.M. Röben
mr. K.A.M. Stoffels

Klankbordgroep middelgrote kantoren

mw. mr. L.D.L. Bles-Temme,
voorzitter
mr. drs. G.L.N. Armino
mr. A.M. Bakker
mr. T. van Deijl
drs. S.M. Havinga
mr. B.A. Josten
mr. R.H.M. Loves
prof. dr. J.C.M. van Sonderen
drs. R.F. Stam
A. Tuinier MBA

DE JONGE ORDE VAN BELASTINGADVISEURS (JOB) Bestuur

Y. Schuerman LLM, *voorzitter*
E.J. Falk MSc, *secretaris*
mw. mr. Y. van der Veen,
penningmeester
mw. mr. P.C. van den Brink
mw. A.E. Broeders LLM

drs. P. Joosten
P.H.J.M. Mutsaerts LLM

Commissie Vaktechniek

mw. mr. P.C. van den Brink, *voorzitter*
mw. I. Bloem MSc
drs. T.J.A. Boon
mw. mr. C. Briegoos
mw. M.F.J.H. van Buren LLM
mw. mr. H. van Burik
F.J.L.P. Drost MSc
mw. J. Klapwijk LLM
mr. M. Mulder
R.T.M.E. Prinsen MSc
mw. M. Ruigrok LLM
L.E. Verkoijen LLM

Activiteitencommissie

mw. A.E. Broeders LLM, *voorzitter*
drs. J. Abadier
J. Boks LLM
mr. J.B. de Bruijn
mr. A.F.K. Engelkes
mw. mr. J.J. Grooten
mw. M.H.A. Meeuwissen LLM
mw. mr. A.H. Verdonk

VERTEGENWOORDIGINGEN

Becon-overleg

mr. P.J.L. Asjes
drs. H.J. Binnema

Confédération Fiscale Européenne (CFE)

mr. H. Koller, *president CFE*
mr. D.G. Barmentlo, *lid van de Executive Board van de CFE en voorzitter Professional Affairs Committee*
mr. W.J.D. Gohres, *General Assembly en Professional Affairs Committee*
mr. F.H.J. Sobels, *General Assembly*
mr. D.A. Hofland, *Fiscal Committee, direct taxes*
mw. mr. T.G. Perié, *Fiscal Committee, indirect taxes*

Standard Business Reporting (SBR)

mr. N.C. Boef, *SBR Beraad*

Consortium Nederlandse Fiscale Leerstukken Taxonomie

drs. R.A. van der Jagt

Voorzitters/directeurenoverleg

mr. M.A. de Kleer
mr. F.H.J. Sobels

Participanten:

de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants
de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie
de Nederlandse Orde van Advocaten
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

Redactie Orde

prof. dr. S.J.C. Hemels, *voorzitter*
mr. M.P.H. Bilars
mw. mr. T. El Ouardi
drs. J.M.M. Hazewinkel
P.H.J.M. Mutsaerts LLM
mr. J. Sanders
mr. M.M.Q. Wiezer
mw. mr. C. Zegers

BUREAU NOB

mr. Frits Sobels: directeur
Angelique van Streepen-van Woerden: directeur opleidingen / bestuurssecretaris
Juanita Cardalda: directiesecretaresse
mr. Ellen Schouten: secretaris Commissie Beroepszaken
mr. Alexandra Piksen: directeur juridische zaken, secretaris Commissie van Beoordeling, secretaris Commissie Permanente Educatie
Maurice Kramer: administrateur
Permanente Educatie administrateur
Simone de Laat-van Breemen: financieel medewerker
drs. Catelijne van Melle: functioneel beheerder
Gwen Labots: juridisch secretaresse
Nalan Baykal: secretaresse van de directeur opleidingen en de bestuurssecretaris
Ingrid de Jong: secretaresse van de directeur opleidingen en de bestuurssecretaris
Julia Dondokha: secretaresse juridische afdeling / ledenadministratie
Evelien Laan: secretaresse juridische afdeling / ledenadministratie
Sandra Wolff: office manager
Cardy Kuiper: medewerker secretariaat

de Muiderpoort

Sarphatistraat 500, 1018 AV Amsterdam
Postbus 2977, 1000 CZ Amsterdam
Telefoon: 020 - 5141880
Telefax: 020 - 5141889
e mail: nob@nob.net
www.nob.net

Cijfers NOB

LEDENTAL 1970-2016

DATUM	TOTAAL	AANWAS	AFNAME	SALDO
1-1-1970	119	22	3	19
1-1-1971	138	25	5	20
1-1-1972	158	15	4	11
1-1-1973	169	23	1	22
1-1-1974	191	35	7	28
1-1-1975	219	26	5	21
1-1-1976	240	19	10	9
1-1-1977	249	51	6	45
1-1-1978	294	32	11	21
1-1-1979	315	38	12	26
1-1-1980	341	65	10	55
1-1-1981	396	57	9	48
1-1-1982	444	76	9	67
1-1-1983	511	102	13	89
1-1-1984	600	100	20	80
1-1-1985	680	96	26	70
1-1-1986	750	161	28	133
1-1-1987	883	175	25	150
1-1-1988	1033	206	24	182
1-1-1989	1215	101	36	65
1-1-1990	1280	239	41	198
1-1-1991	1478	341	87	254
1-1-1992	1732	231	83	148
1-1-1993	1880	287	147	140
1-1-1994	2020	241	179	62
1-1-1995	2082	280	159	121
1-1-1996	2203	359	187	172
1-1-1997	2375	370	121	249

DATUM	TOTAAL	AANWAS	AFNAME	SALDO
1-1-1998	2624	477	198	279
1-1-1999	2903	265	138	127
1-1-2000	3030	377	123	254
1-1-2001	3284	448	197	251
1-1-2002	3535	394	181	213
1-1-2003	3748	406	253	153
1-1-2004	3901	274	153	121
1-1-2005	4022	299	296	3
1-1-2006	4025	332	249	83
1-1-2007	4108	357	217	140
1-1-2008	4248	365	196	169
1-1-2009	4417	342	230	112
1-1-2010	4529	367	225	142
1-1-2011	4671	365	231	134
1-1-2012	4805	393	267	126
1-1-2013	4931	172	230	-58
1-1-2014	4873	359	367	-8
1-1-2015	4865	398	333	65
1-1-2016	4930	393300	93	
1-1-2017	5023			
Gewone leden	3150			
Aspirant-leden	1070			
Bedrijfsfiscalisten	668 (1)			
Buitengewone leden	135			
totaal	5023			

(1) Bedrijfsfiscalisten die gewoon lid zijn

VERDELING MANNEN EN VROUWEN per 1 januari 2017

	MANNEN	VROUWEN	TOTAAL
Gewoon lid	2317	833	3150
Aspirant-lid	637	433	1070
Bedrijfsfiscalist	471	197	668
Buitengewoon lid	127	8	135
Totaal			5023

GEWONE NOB-LEDEN NAAR LEEFTIJD per 1 januari 2017

	< 35	35-45	46-65	> 65	TOTAAL
gewoon lid	1032	1050	1052	16	3150

NOB-LEDEN PER KANTOOR (≥10) per 1 januari 2017

	GEWOON	ASPIRANT	TOTAAL
PwC	384	197	581
EY	357	153	510
Deloitte Belastingadviseurs B.V.	322	185	507
Meijburg & Co	250	61	311
BDO Belastingadviseurs	202	71	273
Loyens & Loeff N.V.	160	51	211
Mazars	76	33	109
Baker Tilly Berk	65	23	88
Accon AVM Adviseurs & Accountants	57	17	74
Baker & McKenzie	42	20	62
Grant Thornton Accountants en Adviseurs B.V.	43	14	57
MTH Belastingadviseurs B.V.	29	10	39
RSM Netherlands Belastingadviseurs N.V.	30	8	38
Witlox Van den Boomen Belastingadviseurs B.V.	28	8	36
Crowe Horwath Foederer	22	11	33
Koenen en Co Belastingadviseurs	17	12	29
PKF Wallast	24	4	28
Pereira BV	17	7	24
CROP belastingadviseurs	17	6	23
HVK Stevens Belastingadvies	13	9	22
KroeseWevers	19	3	22
RSM Nederland Belastingadviseurs N.V.	19	3	22
Wesselman Accountants Belastingadviseurs	19	3	22
Taxand Nederland B.V.	14	5	19
Atlas Fiscalisten N.V.	13	5	18
Taxperience N.V.	17	0	17
AKD N.V.	15	1	16
Baat accountants & adviseurs	14	1	15
Londen & Van Holland Belastingadviseurs	13	2	15
Stibbe B.V.	12	3	15
Joanknecht & Van Zelst	11	3	14
De Brauw Blackstone Westbroek	7	6	13
DLA Piper Nederland N.V.	9	4	13
Crowe Horwath Peak	12	0	12
Houthoff Buruma	7	5	12
Sajet Telting & Partners B.V.	8	4	12
Visser & Visser Belastingadviseurs B.V.	9	3	12
Allen & Overy	8	3	11
Clifford Chance LLP	7	4	11
JAN© Accountants & Belastingadviseurs	9	2	11
NautaDutilh	8	3	11
Ruitenbug adviseurs & accountants	8	3	11
Quantera Global B.V.	7	3	10
TEKZ Belastingadviseurs B.V.	10	0	10
Ten Kate Huizinga Accountants + Belastingadviseurs	8	2	10
Van Campen Liem	5	5	10
			3419
Overige kantoren			801
Bedrijfsfiscalisten			668
Buitengewone leden			135
Totaal			5023

NOB-LEDEN PER PLAATS (≥10) per 1 januari 2017

	GEWOON LID	ASPIRANT LID	BEDRIJFS FISC ²	TOTAAL
Alkmaar	29	5	0	34
Almere	10	4	4	18
Alphen aan den Rijn	16	4	3	23
Amersfoort	13	4	13	30
Amstelveen	193	50	15	258
Amsterdam	902	407	184	1493
Apeldoorn	10	5	2	17
Arnhem	60	26	5	91
Breda	59	18	11	88
Bussum	9	2	0	11
Capelle ad IJssel	13	4	5	22
Delft	8	0	2	10
Den Bosch	36	1	7	44
Den Haag	113	40	64	217
Doetinchem	11	0	2	13
Dordrecht	9	1	4	14
Eindhoven	162	76	8	246
Enschede	29	3	0	32
Goes	6	4	0	10
Gouda	14	4	0	18
Groningen	34	14	1	49
Haarlem	24	5	0	29
Helmond	19	2	0	21
Hengelo	7	3	0	10
Hilversum	6	1	4	11
Hoevelaken	7	4	1	12
Hoofddorp	8	3	21	32
Leeuwarden	15	0	0	15
Leiden	9	0	15	24
Maastricht	59	9	2	70
Nijmegen	22	4	2	28
Oosterbeek	7	3	0	10
Purmerend	8	3	0	11
Rijswijk	17	6	2	25
Roermond	13	0	0	13
Roosendaal	11	2	0	13
Rosmalen	10	3	0	13
Rotterdam	499	207	40	746
Schiphol	10	4	31	45
Sittard	6	3	3	12
Tilburg	30	3	1	34
Utrecht	97	39	32	168
Veenendaal	11	2	0	13
Venlo	16	7	2	25
Waalre	29	9	0	38
Weert	12	0	0	12
Wognum	9	2	0	11
Zaandam	3	2	6	11
Zeist	8	2	11	21
Zwolle	44	7	5	56
Overige plaatsen				461
Buitengewone leden				135
Subtotaal				4863
Bedrijfsfiscalisten overige plaatsen				160
Totaal				5023

(2) Bedrijfsfiscalisten die gewoon lid zijn

COMMISSIE WETSVOORSTELLEN

	2016
Wetscommentaren	7
Commentaren nav consultaties	6
Commentaren nav conceptbeleidsbesluiten *	16
Overige commentaren	9

* De NOB ontvangt regelmatig, op vertrouwelijke basis, concept fiscale beleidsbesluiten van de staatssecretaris van Financiën voor commentaar. Deze worden door de Commissie Wetsvoorstellen en/of de specialistensecties van de Orde bekeken en zo nodig van commentaar voorzien. Ook dit commentaar is vertrouwelijk. Het ministerie van Financiën heeft laten weten de commentaren op de conceptbesluiten zeer te waarderen. De Commissie Wetsvoorstellen is over het algemeen tevreden over de wijze waarop het NOB-commentaar wordt meegenomen in de definitieve versie van het conceptbesluit.

RAAD VAN TUCHT

	2016
Inkomst nieuwe klachten in 2016	6
Aantal klachten ingetrokken in 2016:	3
Aantal klachten ingetrokken in 2016 na bemiddeling:	0
Aantal klachten ingetrokken in 2016 na mediation:	1
Aantal klachten ingetrokken in 2016 zonder bemiddeling/mediation:	2

	2016
Aantal uitspraken in 2016	5
waarvan 4 uitspraken van een klacht ingediend in 2015	
waarvan 1 uitspraak van een klacht ingediend in 2014	
- aantal (gedeeltelijk) gegrond verklaarde klachten, met maatregel:	3
- aantal (gedeeltelijk) gegrond verklaarde klachten, zonder maatregel:	0
- aantal ongegrond verklaarde klachten:	2
- aantal niet-ontvankelijk verklaarde klachten:	0

RAAD VAN BEROEP

	2016
Inkomst nieuwe beroepen in 2016	2
Aantal ingetrokken beroepen	0

	2016
Aantal uitspraken in 2016	2
(waarvan 1 uitspraak van een beroep ingediend in 2015)	
Aantal verworpen (ongegrond) beroepen	2
Aantal vernietigde uitspraken	0

Publicaties NOB

JOB

Lezingen Commissie Vaktechniek 2015
Den Haag, Sdu Uitgevers

NOB/LOF-SCRIPTIEPRIJS

*Sustainability of the Arm's Length Principle as the Basis for
International Income Allocation in a Digitalising Economy*

Auteur: P.L.H. Heeren LL.M.

NOB/LOF serie nr. 25, Deventer, Kluwer 2016,
ISBN 978 90 131 3966 2

ORDE 2016

Jaargang 4

nummer 1, BTW

nummer 2, Belastingfraude

nummer 3, Nederland Investeringsland

OVERIGE PUBLICATIES

Jaarverslag NOB 2015 (digitaal)

Jaaroverzicht SOB

STICHTING OPLEIDING BELASTINGADVISEURS

De SOB biedt twee programma's aan: de Beroepsopleiding Belastingadviseurs voor de aspirant-leden van de NOB en het Programma Permanente Educatie voor de gewone leden van de NOB.

BEROEPSOPLEIDING BELASTINGADVISEURS

Bestuur

Het bestuur kwam tijdens het verslagjaar twee keer bijeen.

Programmacommissie Beroepsopleiding Belastingadviseurs

De Programmacommissie (PC) bewaakt de kwaliteit van de opleiding. Alle evaluaties van de cursussen worden in de commissie besproken; daarnaast fungeert de PC als denktank. Bij de samenstelling van de commissie wordt gelet op een evenredige vertegenwoordiging van de kantoren.

Cijfers

Het aantal aspirant-leden van de NOB steeg van 1.020 naar 1.070 (per 1 januari 2017). De opleiding is in 2016 door 276 cursisten afgerond. In het verslagjaar was het mogelijk om 46 verschillende vakken te volgen en vijf specialistentrajecten. Het totaal aantal cursussen voor aspirant-leden bedroeg 192, met in totaal 3.765 deelnemers.

Alle cursussen worden geëvalueerd. De uitkomsten daarvan zijn een belangrijk middel om de kwaliteit te beoordelen en waar nodig te verbeteren. De gemiddelde totaalscore in de evaluaties was 7,9.

Kwaliteit

De kwaliteit van de inzet van de cursisten wordt gemeten aan de hand van de verplichte voorbereidingsopdrachten en de participatie in de cursus. De docenten waren in het algemeen tevreden over de prestaties en inzet van de cursisten. Een beperkt aantal cursisten werd afgewezen.

WIJZIGINGEN BEROEPSOPLEIDING BELASTINGADVISEURS

Algemene Introductie (AI)

De AI is de eerste cursus die de aspirant-leden volgen. Het is een kennismaking met de NOB als vereniging, de Beroepsopleiding Belastingadviseurs en met vertegenwoordigers van de Belastingdienst. Het nieuwe programma is sterk interactief. In een opzet die vergelijkbaar is met die van het tv-programma College Tour wordt een vertegenwoordiger van de Belastingdienst ondervraagd over de relatie tussen de belastingadviseur en de inspecteur. In de middag wordt met behulp van stellingen gedebatteerd over een aantal dilemma's dat het beroep, de beroepsethiek en de kernwaarden van het beroep belastingadviseur raakt. Vertegenwoordigers van de NOB en van de Hoge Raad gaan daarna in gesprek met de deelnemers over de thema's die aan de orde zijn geweest.

Praktisch Comptabele Toepassingen 1 voor omzetbelastingsspecialisten

De cursus is teruggebracht van drie naar twee dagdelen. In de cursus komen de btw in de jaarrekening, de btw-journaalposten en de controle-aanpak van de Belastingdienst aan de orde.

Technisch traject voor de nationale praktijk

Op basis van de evaluaties van deelnemers en docenten is het technisch traject voor de nationale praktijk herzien. Het nieuwe programma richt zich nadrukkelijker dan voorheen op de DGA. Een andere belangrijke aanpassing is dat de civiele en fiscale aspecten beter op elkaar zijn afgestemd.

NIEUWE CURSUSSEN

Data analyse en ERP-systemen

In deze cursus staan bedrijfsprocessen, automatisering, audit-files, data, juistheidscontroles en risico-analyse centraal. Deze cursus maakt onderdeel uit van het traject voor de omzetbelastingsspecialisten.

Douane voor specialisten

In de cursus voor douanespecialisten werden de volgende capita aangeboden:

- Control framework ('In Control')
- Douanewaarde in relatie tot TP

Loonheffingen

De cursus Loonheffingen werd uitgebreid van drie naar vier dagdelen. Per cursusjaar wordt één cursus van twee dagdelen aangeboden. De cursussen kunnen afzonderlijk van elkaar worden gevolgd. De volgende onderwerpen komen aan bod:

Cursus 1: De dienstbetrekking / het loonbegrip;
Cursus 2: Internationale LB / keten- en inleningsaansprakelijkheid.

Transfer Pricing (TP) voor specialisten

Op initiatief van de specialistensectie Transfer Pricing zijn 12 dagdelen TP voor specialisten in het curriculum van de Beroepsopleiding opgenomen. De cursussen zijn bedoeld voor aspirant-leden die werkzaam zijn in de TP-praktijk of in de International Tax-praktijk en daar met Transfer Pricing te maken hebben.

In 2016 zijn de volgende onderwerpen aangeboden:

- Capita Selecta international tax
- Overlegvormen fiscus
- Documentatieverplichtingen
- Status van de verschillende landen mbt TP-wetgeving
- Financieringsvormen
- Valuation en waarderingen

Traject voor de nationale praktijk

Binnen het aangepaste technisch fiscale nationale traject worden de volgende nieuwe cursussen aangeboden:

- Capita Selecta Erfrecht
- Capita Selecta huwelijksvermogensrecht
- Fiscaal Reorganiseren in het MKB
- Bedrijfsopvolging MKB (IB en DGA)

Programma

Geïnteresseerden kunnen het uitgebreide cursusprogramma vinden op de website (www.nob.net).

PROGRAMMA PERMANENTE EDUCATIE

Cijfers

In 2016 zijn 47 bijeenkomsten in het kader van het Programma Permanente Educatie georganiseerd, waaronder één Fiscale Conferentie.

Alle PE-bijeenkomsten worden geëvalueerd: de uitkomsten daarvan zijn een belangrijk middel om de kwaliteit te beoordelen en waar nodig te verbeteren. De gemiddelde totaalscore in de evaluaties was 7,8.

NIEUWE BIJEENKOMSTEN

Regiobijeenkomst

Op initiatief van de Klankbordgroep voor kantoren met minder dan 15 leden heeft de NOB een regiobijeenkomst in Amsterdam georganiseerd. Het idee is om individuele krachten te bundelen om de deelnemers adviserend nog sterker te maken. Centraal staan het uitwisselen van ervaring en het sparren over thema's waar meer voor nodig is dan alleen kennis.

Cijfers SOB

CURSUS	TOTAAL AANTAL IN 2016	AANTAL CURSISTEN	AANTAL DAGDELEN
Adviseren	13	130	4
Algemene Introductie	11	330	0
Argumenteren	12	144	4
Basiscommunicatie	18	180	4
Bedrijfsconcentraties: aandelenfusie/overdrachtsbelasting	2	51	2
Bedrijfsconcentraties: deelnemingsvrijstelling internationaal	2	50	2
Bedrijfsconcentraties: deelnemingsvrijstelling nationaal	2	51	2
Bedrijfsconcentraties: fiscale eenheid internationaal	2	50	2
Bedrijfsconcentraties: fiscale eenheid nationaal	2	50	2
Bedrijfsconcentraties: Juridische fusie, juridische splitsing en bedrijfsfusie nat.	2	50	2
Bedrijfsconcentraties: grensoverschrijdende juridische fusies en splitsingen	2	50	2
Bedrijfsopvolging voor de IB ondernemer	1	25	2
Bedrijfsopvolging voor de DGA	1	24	2
Bedrijfsopvolging MKB	1	25	2
Capita Selecta erfrecht	1	25	2
Capita Selecta huwelijksvermogensrecht	1	26	2
Civielrechtelijke aspecten vh huwelijksvermogens- en erfrecht/ Aandelenfusies	1	25	2
Civiel Recht Kapitaalvennootschappen	4	117	4
Civiel Recht Kapitaalvennootschappen nationaal	2	55	2
Douane voor specialisten	1	15	2
Estate planning/ Successie en Schenkingsrecht	2	55	2
Fiscaal reorganiseren in het MKB	1	25	2
Formeel Belastingrecht	4	110	4
Inkomstenbelasting	2	50	2
Inleidend college Praktische Comptabele Toepassingen 1	4	84	0
Internationaal Belastingrecht	2	59	4
Internationaal en Europees belastingrecht voor specialisten	8	163	2
Loonheffingen	1	20	2
Loonheffingen voor specialisten	12	230	2
Masterclass Argumenteren	1	11	4
Omzetbelasting	2	47	3
Omzetbelasting voor specialisten	10	285	2
Onderhandelen	12	120	4
Praktische Comptabele Toepassingen 1 IB	1	14	2
Praktische Comptabele Toepassingen 1 OB	3	59	2
Praktische Comptabele Toepassingen 1 Vpb	7	123	2
Praktische Comptabele Toepassingen 2	4	79	2
Personenvennootschappen (Maatschap, VOF & CV)	6	162	2
Procesvoering	4	200	4
Renteafrek VPB	1	26	4
Schrijven met impact	16	192	2
Tax Accounting	2	50	4
Tax Assurance	0		2
Transfer Pricing (inleiding)	2	54	2
Transfer Pricing voor specialisten	3	59	2
Wet Waardering Onroerende zaken	1	15	2
Totaal	192	3765	

Programma

In het kader van de Permanente Educatie stonden onderstaande conferenties, seminars en trainingen open voor de gewone en buitengewone leden. Gewone leden zijn verplicht jaarlijks twintig uur aan PE te besteden; ze zijn daarbij vrij in hun keuze van welk aanbod (NOB of extern) ze gebruik maken. Geïnteresseerden kunnen het PE-programma vinden op hun Persoonlijke Pagina op de website www.nob.net.

DATUM	BIJENKOMST
20-01-16	5e Studiedag 'De DGA en zijn bv'
27-01-16	Module 'Fiscaal boete- en strafrecht', Leergang Formeel Belastingrecht
3/4-3-16	8e Rondetafelbijeenkomst 'EU-actieplan'
08-03-16	PE-training 'Snel lezen'
11-03-16	PE-cursus 'Fusies en reorganisaties'
24-03-16	Module 'Algemene beginselen behoorlijk bestuur', Leergang Formeel Belastingrecht
30-03-16	PE-cursus 'Wage Tax Accounting voor de LB'
07-04-16	PE-cursus 'Renteaftrek VPB artikel 10a en 15 ad'
12-04-16	PE-cursus 'Vaste inrichting of deelneming: een vergelijking'
15-04-16	PE-cursus 'Loonheffingen internationaal'
20-04-16	Module 'Bezwaar en fiscale rechtsbescherming bij de rechtbank en gerechtshof', Leergang Formeel Belastingrecht
13-05-16	PE-cursus 'Renteaftrek VPB artikel 13l'
19-05-16	NOB/NVAB seminar 'De Belastingkamer van de Hoge Raad in de toekomst'
23/24-5-16	PE-cursus 'Tax Accounting'
25-05-16	PE-training 'Strategisch reputatiemanagement voor belastingadviseurs'
26-05-16	Module 'Cassatie', Leergang Formeel Belastingrecht
30-05-16	Algemene introductie voor ervaren aspirant-leden
30-05-16	PE-seminar 'Transfer Pricing - documentatieverplichtingen'
31-05-16	PE-training 'Presteren onder druk'
02-06-16	PE-seminar 'Civiel- en fiscaalrechtelijke aspecten van de Natuurschoonwet'
08-06-16	PE-seminar 'Klunen met de werkkostenregeling'
22-06-16	PE-cursus 'BV-structurering en beëindiging/overdracht (onderneming) BV'
30-06-16	PE-cursus 'Anti-BEPS richtlijn'
6/7-7-16	Summerschool voor bedrijfsfiscalisten
08-09-16	PE-cursus 'Huwten, samenwonen en (echt)scheiden'
13/14-9-16	Summerschool voor bedrijfsfiscalisten
15-09-16	PE-cursus 'Capita Selecta Algemene en formeelrechtelijke aspecten aangiftebelasting'
27-09-16	PE-cursus 'Wage Tax Accounting voor de LB'
29-09-16	PE-training 'Professioneel Pitchen voor Belastingadviseurs'
03-10-16	Hét eerste grote NOB Anti-BEPS richtlijn congres
04-10-16	PE-training 'Snel lezen'
06-10-16	PE-cursus 'Vaste inrichting of deelneming: een vergelijking'
6/7-10-16	PE-training 'Procesvoering voor NOB leden'
11-10-16	PE-cursus 'Terbeschikkingstellingsregeling en aanmerkelijk belang'
31-10-16	PE-cursus 'Actualiteiten Vpb'
07-11-16	PE-cursus 'Capita Selecta Omzetbelasting'
09-11-16	PE-seminar 'De Stichting'
10-11-16	Symposium Platform Belastingrechtspraak 'Staatssteun'
15-11-16	PE-cursus 'Loonheffingen internationaal'
17/18-11-16	42 ^e Fiscale Conferentie 'Onzakelijke leningen'
21-11-16	Module 'Invordering', Leergang Formeel Belastingrecht
21-11-16	PE-seminar 'Tax Technology'
22-11-16	Regiobijeenkomst Amsterdam
23-11-16	PE-seminar 'Tussenkomen door intermediairs'
25-11-16	PE-cursus 'Anti-BEPS richtlijn'
28-11-16	Jaarlijkse themadag bedrijfsfiscalisten 'Afspraak is afspraak. Staat uw afspraak met de inspecteur op drijfzand?'
07-12-16	PE-cursus 'Renteaftrek VPB artikel 10a en 15 ad'

Organisatie SOB

BESTUUR

prof. dr. F. Sonneveldt, *voorzitter*
mw. drs. M.A.Th. Turkenburg,
penningmeester
drs. M.J.A.M. van Gijlswijk
mr. J.J. Kluit MRE
dr. F.M. Werger

PROGRAMMACOMMISSIE BEROEPSOPLEIDING BELASTINGADVISEURS

prof. dr. F. Sonneveldt, *voorzitter*
prof. dr. R.P.C. Cornelisse
mw. mr. J.P. de Haan – van Rossum
prof. dr. P. Kavelaars
prof. mr. dr. Q.W.J.C.H. Kok
mw. drs. M.R. van der Maas
mr. S.R. Pancham
mr. dr. G.M.C.M. Staats

ORGANISATIE FISCALE CONFERENTIE

mr. F.H.J. Sobels

BUREAU STICHTING OPLEIDING BELASTINGADVISEURS

mr. Frits Sobels: directeur
Angelique van Streepen-van Woerden: directeur opleidingen / bestuurssecretaris
drs. Heidi Min: planningscoördinator
drs. Simone Peters: senior coördinator permanente educatie/projecten
Yvette Christoffel: medewerker opleidingen
Remco Langendoen: medewerker opleidingen
Marit Stobbe: medewerker opleidingen

de Muiderpoort

Postbus 2977, 1000 CZ Amsterdam
Sarphatistraat 500, 1018 AV Amsterdam
Telefoon: 020 - 514 18 70
Telefax: 020 - 514 18 79
email: sob@nob.net
website: www.nob.net

**DOCENTEN
BEROEPSOPLEIDING
BELASTINGADVISEURS**

Algemene Introductie

NOB-leden

mr. J.A.R. van Eijnsden
drs. P.H.M. Flipsen
prof. dr. S.J.C. Hemels
mr. F.R. Herreveld
mr. H. Koller
mr. J.J. Kluit MRE
prof. dr. F. Sonneveldt

Leden Hoge Raad

mr. C.B. Bavinck
mw. mr. C.M. Ettema
mr. Th. Groeneveld
prof. mr. M.E. van Hilten

Trainers Nederlands Debat Instituut

D. van Dorsselaer
mr. A.A. Noordhuis
D.A. Piras

**Belastingdienst/ministerie van
Financiën**

mw. L. van den Heuvel
mw. mr. drs. N.G.H. Speet RA
mr. R.F. Trijsburg
mw. mr. F.M. Verberk
mw. J.H. de Waal-Lonink MSc. RA

Adviseren

Trainers

mw. A.L.G. Boin
mw. M. Grippeling
ing. H.J. Zeevenhooven

Acteurs

P. Bink
mw. drs. A. de Jong
mw. T. de Jong
J. Koning
M.J. Zeegers

Argumenteren

D. van Dorsselaer
W. Freeman
mr. A.A. Noordhuis

Basiscommunicatie

Trainers

mw. A.L.G. Boin
mw. M. Grippeling
mw. J. Holwarda

Acteurs

P. Bink
mw. drs. A. de Jong
mw. T. de Jong
J. Koning

Bedrijfsconcentraties

mr. G.C. van der Burgt
drs. P.H.M. Flipsen
prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis
dr. H. Koster
drs. A. Rozendal
prof. dr. J.L. van de Streek
mr. drs. S.A.W.J. Strik
mr. F. Volders

**Bedrijfsopvolging voor de
IB-ondernemer**

mr. A.M.A. de Beer
mw. mr. dr. M.J. Hoogeveen

Bedrijfsopvolging voor de DGA

drs. M.J.A.M. van Gijlswijk
prof. dr. S.A. Stevens

Bedrijfsopvolging MKB

(IB en DGA)
mw. mr. dr. M.J. Hoogeveen
prof. dr. S.A. Stevens

Capita Selecta erfrecht

prof. mr. dr. W. Burgerhart
mr. J.C.L. Zuiderwijk

**Capita Selecta huwelijksvermo-
gensrecht**

prof. mr. dr. W. Burgerhart
prof. dr. F. Sonneveldt

**Civielrechtelijke aspecten van het
huwelijksvermogens- en erfrecht/
Aandelenfusies**

prof. mr. dr. W. Burgerhart
prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis

**Civiel Recht Kapitaalvennootschappen
(nationaal)**

mw. mr. M. Cordua
drs. O.M. de Groot
dr. A.W. Hofman
prof. mr. C.A. Schwarz
prof. mr. D.F.M.M. Zaman

Douane voor Specialisten

mr. B.J.A. Kalshoven
drs. R.R. Ramautarsing

**Estate planning/Successie
en schenkingsrecht**

prof. dr. F. Sonneveldt
mr. J.C.L. Zuiderwijk

Fiscaal reorganiseren in het MKB

prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis

Formeel Belastingrecht

prof. mr. G.J.M.E. de Bont
prof. mr. R.H. Happé
mr. M. Hendriks
mr. dr. P. van der Wal

Inkomstenbelasting

prof. mr. G.T.K. Meussen
mr. dr. G.M.C.M. Staats
mr. R. Stam
mr. A. Verduijn

**Inleidend college Praktische
Comptabele Toepassingen 1**

drs. M.H.M. Smeets
P.J.Th.M. Steeghs RA

Internationaal Belastingrecht

mr. drs. M. Beudeker
dr. M. van Dun
prof. dr. D.M. Weber
dr. mr. M.F. de Wilde

**Internationaal en Europees
Belastingrecht voor specialisten**

dr. M. van Dun
mr. G.K. Fibbe
drs. B.J. Kiekebeld
mr. S.R. Pancham
prof. dr. D.M. Weber
dr. mr. M.F. de Wilde

Loonheffingen

mr. A.L. Mertens
dr. F.M. Werger

Loonheffingen voor specialisten

mr. J. de Haan
mr. M.L. Kawka
drs. H.J.P. van Keersop
mr. A.A.W. Langevoord
mr. A.L. Mertens
mw. mr. W.E. Nent
mr. H.M.M. Prinsen
dr. R.W.G. Rouwers
mr. J.J.F. Stormmesand
dr. F.M. Werger
mr. G.W.B. van Westen

Masterclass Argumenteren

D. van Dorsseleer
mr. A.A. Noordhuis

Omzetbelasting

mr. drs. B.L. Adams
drs. F.L. Idsinga
mr. P.D. Vettenburg

Omzetbelasting voor specialisten

mr. J.B.O. Bijl
dr. A.H. Bomer
E.H. van den Elsen
drs. M. van der Graaf
mr. H. Hop
mr. E.J. Janzen
drs. S. van Kreijl
mr. J.A.M. Leijten
mw. dr. mr. M.M.W.D. Merckx
mw. mr. W.E. Nent
prof. dr. G.J. van Norden
mw. mr. T.G. Perié
mr. R.G.A. Tusveld
mr. J. Verbaan
mr. J. Wessels
prof. dr. W. de Wit
prof. mr. R.A. Wolf
mr. M.J. Zieperder
mr. R.J. van der Zwan

Onderhandelen

Trainers

mw. A.L.G. Boin
mw. M. Grippeling
ing. H.J. Zeevenhooven

Inspecteurs

drs. J.C. Ghijsen
mr. W. Koelewijn
mr. R.J. Roerink

Personenvennootschappen

mw. dr. mr. M.L.M. van Kempen

Praktische Comptabele Toepassingen 1 voor IB-specialisten

drs. M.H.M. Smeets

Praktische Comptabele Toepassingen 1 voor Vpb-specialisten

drs. M.H.M. Smeets
P.J.Th.M. Steeghs RA

Praktische Comptabele Toepassingen 1 voor omzetbelastingsspecialisten

C. Buitenhuis RA
drs. M. van der Graaf

Praktische Comptabele Toepassingen 2

P.J.Th.M. Steeghs RA

Procesvoering

Docenten dag 1

mr. Th. Groeneveld
drs. H.F. Palm

NOB-leden

mr. F.T.M. Deurvorst
mr. F.R. Herreveld
mw. mr. J. Kastelein
drs. H.J.P. van Keersop
mw. mr. J.M. van der Vegt
mr. R. Vos

Docenten dag 2

Raadsheren

mw. mr. A.F.M.Q. Beukers-van Dooren
mr. P.A.G.M. Cools
mr. drs. P. Fortuin
mr. drs. F.J.P.M. Haas
mw. mr. E.C.G. Okhuizen
mr. P.A.M. Pijnenburg
mr. J. Sanders
mr. drs. P.J.J. Vonk
mw. mr. M.J. Leijdekker

Inspecteurs

mr. J.W.G. Albers
mr. M.A.C. van Elk
mw. mr. Y.T.P.M. Ootes
drs. H.F. Palm
dr. E. Poelmann
drs. H.P.W. Snijders
mr. R.F. Trijsburg
mr. A. Vroon

Renteaftrek

mw. dr. C.L. van Lindonk
mr. M.H.C. Ruijschop
mr. drs. S.A.W.J. Strik

Schriftelijk Rapporteren

mw. drs. G. Duistermaat
mw. drs. A. den Exter
drs. M. Stroink

Co-docenten

mr. drs. M.P.A. de Jager
mr. J.G. Kuiper
mr. M.B. Lucas Luijckx

Tax Accounting

mr. T. van den Berg
E. Rijkers RA

Transfer Pricing

drs. B.W.A.M. Damsma
mr. J.K.H. van Dam
drs. T.A.H.J. Elshof
drs. H.A. Vollebregt

Transfer Pricing voor specialisten

mr. M.E.P. van der Breggen
drs. T.A.H.J. Elshof
mr. M.J.M. Heijenrath
dr. C.S.J. Jie-a-Joen
mr. B.J. van der Klok
mr. L.P. van den Kommer

Wet Waardering onroerende zaken

mr. dr. W.G. van der Ban

DOCENTEN EN INLEIDERS PERMANENTE EDUCATIE

FISCALE CONFERENTIE

42^e Fiscale Conferentie 'Onzakelijke leningen'

mr. C.B. Bavinck, *conferentie leider*
prof. mr. dr. P.G.H. Albert
prof. mr. dr. A.C.P. Bobeldijk
mr. W.F.E.M. Egelie
prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis
R.C. de Smit Msc
L.J.J.C. van Wijnen RA

BIJEENKOMSTEN SPECIALISTENSECTIES

Civiel- en fiscaalrechtelijke aspecten van de Natuurschoonwet

ir. A. Bakker
mr. T.K. Lekkerkerker

De Stichting

M.M.F.J. van Bakel MSc.
mr. dr. W.R. Kooiman
mw. mr. A.E. de Leeuw
prof. mr. F.W.J.M. Schols
mr. J.B. Vegter

EU-actieplan

mr. D.E. van Sprundel,
conferentie leider
prof. mr. S. C.W. Douma
mr. J.A.R. van Eijnsden
prof. mr. dr. A.C.G.A.C. de Graaf
prof. mr. E.C.C.M. Kemmeren
mr. M.F. Nouwen
prof. dr. mr. D.S. Smit
prof. dr. J.L. van de Streek

Hét eerste grote NOB Anti-BEPS richtlijn congres

mr. B.R. Zoetmulder, *dagvoorzitter*
prof. mr. S.C.W. Douma
prof. mr. O.C.R. Marres
mr. S.R. Panoram
mr. R.A.M. Sinx
prof. dr. J.L. van de Streek

Panelleden:

drs. E. Groot
mw. mr. A.F. Gunn
prof. dr. H.T.P.M. van den Hurk
drs. R. Janssen
drs. A.C. van der Linde
mr. M.L.A. Van Rij

Klunen met de werkkostenregeling

mr. M.L. Kawka
mr. A.L. Mertens
G.J. van Mulbregt

Tax Technology

mr. E.P.J. Dankkaart
mw. mr. M. Engelsma
mr. E.B.H.M. Janssen
R. Kloen LLM
mw. mr. S. de Nooijer-
Kouwenhoven
mr. M. Rabenort
drs. M. de Schiffart
P.C. Waas RE RA

Transfer Pricing – documentatieverplichtingen

mr. B.J. van der Kloek
mr. N.A.T. Smetsers
drs. L.H.T. van der Zande

Tussenkomst door intermediairs

mw. mr. J.W.H. Nietveld
mw. mr. E.H. van Rossum
mr. M. de Vries

VAARDIGHEIDSTRAININGEN

Presteren onder druk

mw. drs. E. Gijsbers

Professioneel Pitchen voor belastingadviseurs

mr. A.A. Noordhuis

Snel lezen

F.G.A. Duijts
A. Mohiddin

Strategisch reputatiemanagement voor belastingadviseurs

drs. C. Roelen
ing. E.P. Hus

CURSUSSEN

Actualiteiten

Vennootschapsbelasting
prof. mr. dr. Q.W.J.C.H. Kok

Anti-BEPS richtlijn

mr. S.R. Panoram
dr. mr. M.F. de Wilde

BV-structurering en beëindiging/ overdracht (onderneming in) BV

mr. drs. R.J.M.M. van den Hurk

Capita Selecta Omzetbelasting

mw. mr. dr. M.M.W.D. Merckx
prof. dr. R.A. Wolf

Fusies en reorganisaties

prof. dr. J.L. van de Streek
mr. drs. S.A.W.J. Strik

Huwen, samenwonen en (echt)scheiden

prof. mr. F.W.J.M. Schols
prof. mr. I.J.F.A. van Vijfeijken

Loonheffingen internationaal

mr. J. de Haan
dr. R.W.G. Rouwers

Procesvoering voor NOB-leden

mr. D.G. Barmiento
mr. Th. Groeneveld
mr. F.R. Herreveld
drs. H.F. Palm

Renteaftrek Vpb artikel 10a en 15ad

mr. drs. S.A.W.J. Strik

Renteaftrek Vpb artikel 13l

prof. mr. O.C.R. Marres

Tax Accounting

mr. T. van den Berg
E. Rijkers RA

Terbeschikkingstellingsregeling en Aanmerkelijk belang

prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis
mr. M.H.C. Ruijschop

Vaste Inrichting of deelneming: een vergelijking

drs. P.H.M. Flipsen

Wage Tax Accounting voor de LB

mr. A.A.W. Langevoord

LEERGANG FORMEEL BELASTINGRECHT

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

mr. M. Hendriks
mr. dr. A.J.H. van Suilen

Bezwaar en fiscale rechtsbescherming bij de rechtbank en gerechtshof

mr. F.R. Herreveld
drs. H.F. Palm

Capita Selecta Algemene en formeel-rechtelijke aspecten van aangiftebelastingen

mw. mr. A.F.M.Q. Beukers-van Dooren
mw. mr. W.E. Nent

Cassatie

prof. dr. A.O. Lubbers
prof. mr. O.C.R. Marres

Fiscaal boete- en strafrecht

prof. mr. G.J.M.E. de Bont
mr. drs. P. Fortuin

Invordering

A. Van Eijdsen
mw. mr. D.N.N. Jansen

OVERIG

Algemene Introductie voor ervaren leden

mr. D.G. Barmentlo
mr. W.J.D. Gohres
D.A. Piras

5^e Studiedag 'De DGA en zijn bv'

prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis, *dagvoorzitter*
mr. D.G. Barmentlo
mr. F.G. Barnard
prof. mr. G.J.M.E. de Bont
drs. M.J.A.M. van Gijlswijk
dhr. E.P. Hageman LLM
mr. drs. R.J.M.M. van den Hurk
prof. dr. mr. G.W.J.M. Kampschöer RA
prof. dr. J.L. van de Streek

Forumleden

mw. mr. L.D.L. Bles-Temme
mw. D.M. Clement AA RA
mr. W.J.D. Gohres
drs. P.J.A.M. Jongstra

Jaarlijkse themadag bedrijfsfiscalisten 'Afspraak is afspraak. Staat uw afspraak met de inspecteur op drijfzand?'

prof. mr. S.C.W. Douma
drs. E. Groot
mr. J.W. Tilstra

Seminar NOB/NVAB 'De Belastingkamer van de Hoge Raad in de toekomst'

mr. J.A.R. van Eijdsen
mr. R.W.J. Kerckhoffs
mr. R.J. Koopman

Platform Belastingrechtspraak 'Staatssteun'

mr. M. Fierstra
prof. mr. W. den Ouden
dr. C. de Pietro
mr. K. Schrotten
mr. drs. P. van der Vegt

Regiobijeenkomst Amsterdam

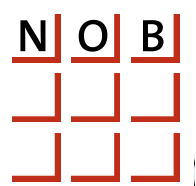
mr. D.G. Barmentlo

Summer School voor bedrijfsfiscalisten

mr. H.P. Baldewsing
mw. A.H.H.M. Beek-van Doremaele
mr. M.E.P. van der Breggen
mr. M.J.M. Heijenrath
mr. L.C.M. Helderma
prof. dr. H.W.M. van Kesteren
H. Koeleman
E. Knijnenburg
mr. J.J.H.G. Kuppens
mr. J.J.L. Leenman
mr. W.L.C.M. Rupert
mw. P. Van Schaik
drs. J.M. van Trigt
drs. H.A. Vollebregt
L.J.J.C. van Wijnen

Panelleden

mr. P.M. de Haan, *panelleider*
F. Bashir
prof. mr. J.L.M. Gribnau
mw. drs. M. de Ruiter
drs. C.J.C. Vos MA
dr. F. Weyzig

DE NEDERLANDSE ORDE VAN BELASTINGADVISEURS